

[Per Federspiel.]

sende tilstedeværelse i Middelhavet, ved en kraftig russisk politisk indsats i de nordafrikanske lande og nu sidst — endelig — en balanceret fransk indsats i Libyen, en indsats, der vakte opmærksomhed i Frankrig, og som vakte mistanke om, at Frankrig nu havde vendt sig mod sin gamle allierede, Israel, en mistanke, som først præsident Pompidou i et interview, han har givet for få dage siden til New York Times, som jeg gerne vil have lov at citere, sætter på plads. Han gør opmærksom på, hvilken afgørende betydning Middelhavet har for Europas sikkerhed. Han gør opmærksom på hele den udvikling, der er sket, og at Frankrig antagelig er det eneste land, der i dag kan skaffe sig indflydelse ikke mindst i Libyen, som er et strategisk kernepunkt. Dette er grunden til, at man fra fransk side har sat så stærkt ind. Han sammenligner Nordafrikas betydning for Europas sikkerhed med Cubas betydning for Nordamerikas sikkerhed. Klarene kan det vanskeligt siges.

Men i øvrigt er vel en af de glædelige ting, at selv om man ikke har kunnet opnå at få en standsning af alle våbenleverancer til det mellemøstlige område, så ser det i hvert fald ud til, at den politiske interesse hos de leverende stormagter har været af en sådan art, at man lige akkurat har leveret det nødtørftige, og at man har kunnet holde den militære balance uændret.

Den anden politiske kendsgerning, som man også må tage i betragtning, er den, at de arabiske lande ikke har haft nogen mulighed for at finde en fælles politik over for Israel ud over en almindelig protest mod denne stats eksistens. Det er en vurdering, som må indgå i de bestræbelser, som nu sættes i gang fra de fire stormagters side ved at aktivere dr. Jarrings mission. Det er klart, at Israels tre umiddelbare naboer, Ægypten, Jordan og Syrien, fører en politik, der er præget af nuancer, hvad også begge de tidligere ordførere var inde på. Det er ganske klart, at Libanon er inderlig træt af stridighederne og har indre problemer med, hvordan man skal behandle den såkaldte arabiske frihedsbevægelse eller partisanerne. Denne frihedsbevægelses eksistens som en selvstændig og aldeles ukontrollabel magt er også en kendsgerning, der må tages med i betragtning, måske det ene-

ste punkt, hvor forholdene i Mellemøsten kan minde en lille smule om Vietnam, hvis man sammenligner partisanerne med Vietcong.

I denne forbindelse må man også tage i betragtning det, som hr. Poul Schlüter nævnte — og som måske er et af de områder, hvor der er en realistisk vej til i hvert fald at gøre fremskridt — nemlig det arabiske flygtningeproblem, der nu er vokset til uhåndterlige dimensioner. Da jeg beskæftigede mig med Palæstina-problemet i 1948, var der knap 1 mill. arabiske flygtninge, der gik ud af Israel. Man skulle jo tro, når man fra amerikansk side ifølge præsident Nixons udtalelse har anvendt mere end ½ milliard dollars, altså næsten 4 milliarder danske kr., på dette flygtningeproblem — mens vi har ydet vores lille bidrag med 20 mill. kr. — at der dog måtte være sket et eller andet, være kommet nogle fremskridt. Men i dag er flygtningenes antal vokset til 2 millioner, og der er ikke gjort det ringeste. Hvorfor er der ikke gjort det ringeste? Fordi disse flygtninge har været et våben i de arabiske landes hænder, et politisk pressionsmiddel og en mistbænk til uddannelse af partisaner mod Israel.

Der er ingen tvivl om, at de arabiske lande, der jo ikke er uden ressourcer med betydelige olieindtægter, ville være i stand til at gøre en indsats for at føre disse flygtninge ind i en fredelig tilværelse, skabe de fornødne landsbyer. Jeg er overbevist om, at Israel ville være med til at lære dem, hvordan det skulle gøres, for akkurat det samme er jo sket i Israel. Der sker intet. Flygtningeproblemet bliver der. Jeg tror, at skal der gøres en indsats mod dette flygtningeproblem, må den indsats have karakter af en aftrapning. Man skal ikke berøve disse mennesker eksistensmuligheden med det samme, men sige: værsgo, så meget i år, 20 pct. mindre næste år osv. Så vil dette spørgsmål blive løst. Det kan ikke nytte, at man fra den vestlige verdens side stadig betragter dette som et filantropisk drænrør; det tjener kun til styrkelse af uroen og til fremme af hele partisanvirksomheden i området.

Vi har ganske vist i vores u-landspolitik til stadighed indtaget det standpunkt, at der ikke måtte stilles politiske betingelser